บทที่ 5
การแปลกาล
(Translation of Tenses)

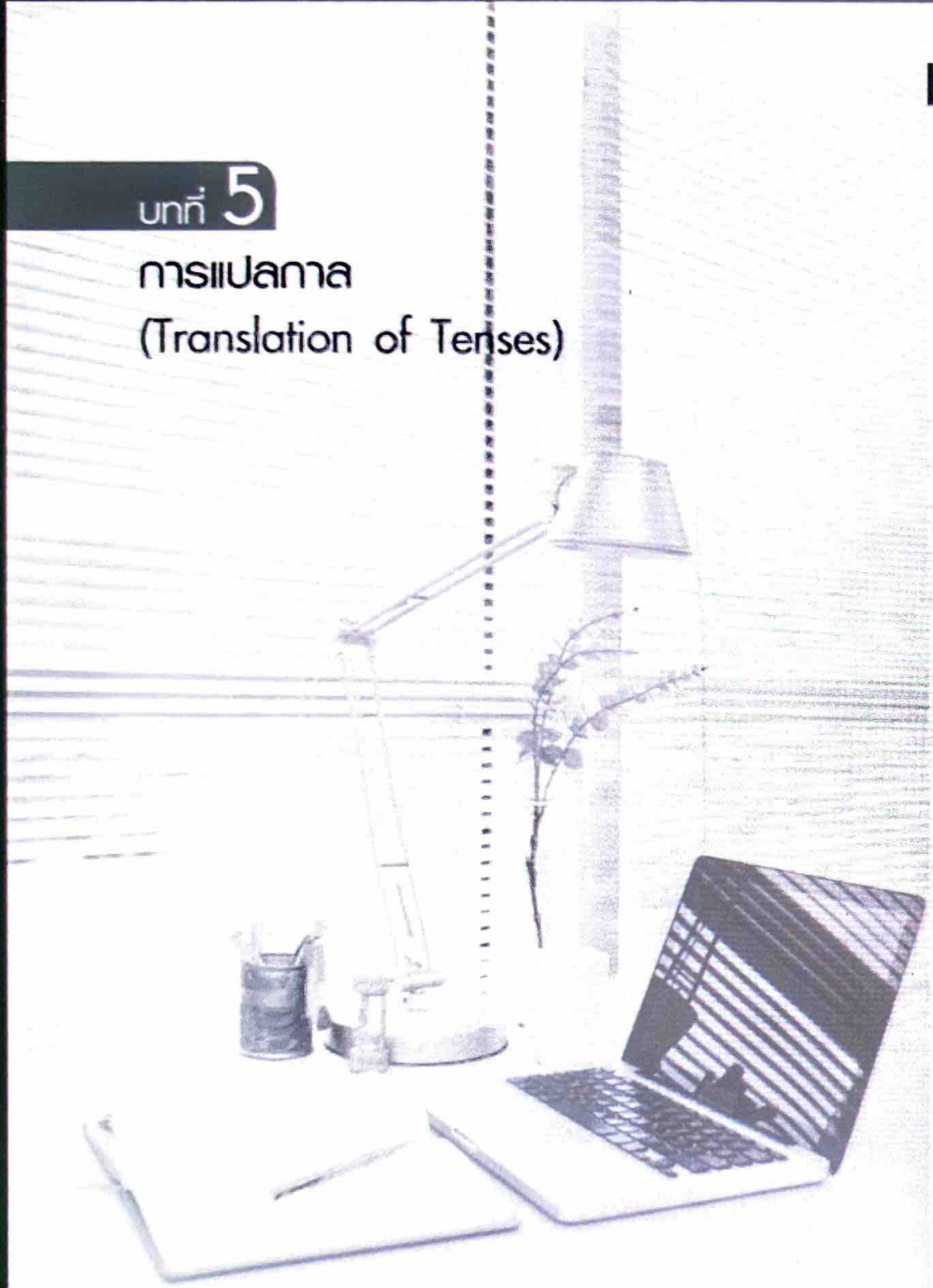

ความแตกต่างประการหนึ่งระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย คือ การใช้กาล (tense) ภาษาอังกฤษแสดงกาลชัดเจน (tensed language) ด้วยการเปลี่ยนรูปกริยาหลักของประโยค และอาจมีคำกริยาวิเศษณ์บอกเวลา (time adverb) กำกับ เช่น "yesterday, tomorrow, recently, yet, now" แต่ภาษาไทยไม่แสดงกาล (tenseless language) ไม่มีการผันคำกริยาตามเวลาที่เกิดการกระทำนั้น แต่มักมีคำกริยาวิเศษณ์บอกเวลา เช่น "เดือนหน้า เมื่อวานนี้ คืนก่อน ปีกลาย" หรือคำสื่อนัยของเวลา เช่น "แล้ว กำลัง ได้ จะ" มาประกอบ หากต้นฉบับภาษาอังกฤษมีคำกริยาวิเศษณ์บอกเวลา เมื่อแปลเป็นไทยจะสื่อความได้ชัดเจนตามคำบอกเวลานั้น แต่หากไม่มี ผู้แปลอาจต้องเพิ่มคำสื่อนัยเวลาเพื่อให้ความหมายสอดคล้องกับต้นฉบับ แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้แปลต้องเพิ่มคำสื่อนัยเวลาเมื่อแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยทุกครั้ง เพราะการทำเช่นนี้อาจทำให้ได้ภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติ โดยปรกติผู้ที่สื่อสารกันด้วยภาษาไทยจะทราบกาลได้เองจากบริบท บางครั้งจึงไม่มีความจำเป็นต้องเพิ่มคำสื่อนัยเวลาแต่อย่างใด บทนี้จะนำเสนอการแปลกาลหลัก ๆ ในตัวบทเชิงธุรกิจ ดังนี้

1. การแปลรูปประโยค past simple
2. การแปลรูปประโยค present perfect
3. การแปลประโยค present perfect continuous
4. การแปลรูปประโยค present simple
5. การแปลรูปประโยค present continuous
6. การแปลรูปประโยค future simple

1. การแปลรูปประโยค past simple

รูปประโยค past simple ในบริบทเชิงธุรกิจมักใช้เพื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดและสิ้นสุดแล้วในอดีต มักมีคำบอกเวลาระบุไว้ชัดเจน เช่น

The shop *commenced* an interest-free credit payment option for customers **last month**.

แต่ในบางกรณีอาจไม่ระบุเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เช่น

The government *tackled* a massive revenue deficit by cutting expenses.

พิจารณาตัวอย่างประโยค past simple และฉบับแปลต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 *Following the crisis, the US **remained** at the forefront of agritech with California being transformed into a global hub for businesses, particularly new startups.*

หลังเผชิญวิกฤตการณ์ อเมริกายังคงมีบทบาทสำคัญในการทำการเกษตรสมัยใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อน มีการพัฒนารัฐแคลิฟอร์เนียให้เป็นศูนย์กลางของโลกสำหรับธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะธุรกิจเกิดใหม่ ที่สนใจการทำการเกษตรรูปแบบนี้

เพิ่ม "ที่สนใจการทำเกษตรรูปแบบนี้" เพื่อให้เนื้อความชัดขึ้น

ตัวอย่าง 2 *Despite being the most affected, the tourism sector **weathered** the recession well and **returned** to growth.*

ภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยมากที่สุด แต่ยังรับมือได้ดี จนกลับมาเติบโตอีกครั้ง

ตัวอย่าง 3 *The government **increased** more channels for identity authentication and **streamlined** some procedures last year to allow the continuity of business registration.*

ในปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้เพิ่มช่องทางการยืนยันตัวตนและปรับปรุงขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การแปลรูปประโยค present perfect

รูปประโยค present perfect ในบริบทเชิงธุรกิจมักใช้เพื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1) เหตุการณ์ในอดีตที่ดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เช่น

Due to the uncertainty, businesses *have delayed* major investments since last year.

(ชะลอการลงทุนตั้งแต่ปีก่อนจนถึงปัจจุบัน)

2) เหตุการณ์ที่เกิดและสิ้นสุดแล้วในอดีต แต่ยังส่งผลถึงปัจจุบัน เช่น

Most of our customers *have been* satisfied with the extension of our 30-day return policy over the festive period.

(ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสิ่งที่ยังปรากฏในปัจจุบัน)

3) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงแล้ว แต่ไม่มีคำบอกเวลาที่ชัดเจน ดังเช่นกรณีของ past simple

The firm *has introduced* a new line of beauty products for skin with premature aging.

(มีการเสนอผลิตภัณฑ์เพื่อความงามกลุ่มใหม่เสร็จสิ้นแล้ว แต่ไม่ระบุเวลาที่เสนอผลิตภัณฑ์)

พิจารณาตัวอย่างรูปประโยค present perfect และฉบับแปลต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 *Once your order **has shipped**, an auto-confirmation email with a link to track the order will be sent.*
หลังจัดส่งสินค้า ระบบจะส่งอีเมลยืนยันอัตโนมัติพร้อมลิงก์ติดตามสถานะการจัดส่งให้ลูกค้าโดยทันที

ดูผิวเผิน "your order has shipped" น่าจะอยู่ในรูปประโยคกรรมวาจก (passive voice) เพราะ "your order" หรือ "การสั่งซื้อ" ไม่อาจส่งตัวเองได้ ต้องถูกส่ง แต่ในต้นฉบับข้างต้นใช้รูปประโยคกรรตุวาจก (active voice) เพราะความหมายหนึ่งของคำกริยา "ship" คือ "to be sent for delivery"

ตัวอย่าง 2 *To increase sales and customer satisfaction, a great number of supermarkets **have used** a variety of soles promotions, such as special offers and issues of gift vouchers and coupons that can be redeemed for rewards.*
ห้างสรรพสินค้าหลายแห่งได้ใช้วิธีการส่งเสริมการขายหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่มยอดขายและความพึงพอใจของลูกค้า เช่น การมอบข้อเสนอพิเศษ และการออกบัตรกำนัลหรือคูปองที่นำไปแลกรางวัลได้

ตัวอย่าง 3 *The traditional Chinese medicine **has increasingly gained** acceptance in well-renowned hospitals worldwide, resulting in its products now becoming one of the biggest exports of China.*
โรงพยาบาลที่มีชื่อเสียงในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกยอมรับการแพทย์แผนจีนมากขึ้น ทำให้ผลิตภัณฑ์แพทย์แผนจีนกลายเป็นสินค้าส่งออกหลักของจีนในปัจจุบัน

"The traditional Chinese medicine" อาจแปลเป็น "การแพทย์แผนจีนโบราณ/การแพทย์แผนโบราณของจีน" หรืออาจแปลสั้น ๆ ว่า "การแพทย์แผนจีน" ได้เช่นกัน เพราะเป็นที่เข้าใจกันดีว่าศาสตร์การแพทย์จีนที่กล่าวถึงนั้นเป็นศาสตร์การแพทย์แผนโบราณ

3. การแปลรูปประโยค present perfect continuous

รูปประโยค present perfect continuous ในบริบทเชิงธุรกิจมักใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

1) เหตุการณ์ในอดีตที่ดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และอาจดำเนินต่อไปอีกในอนาคต เน้นความต่อเนื่องของการกระทำ เช่น

We *have been providing* practical assistance to would-be entrepreneurs.

(เน้นความต่อเนื่องของการให้ความช่วยเหลือ)

2) เหตุการณ์ในอดีตที่ดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยเน้นที่การกระทำ (action) ในขณะที่ present perfect เน้นที่ผลของการกระทำ (outcome) เช่น

In the workshop, the staff *have been practising* such essential organisational skills as time management, communication and planning.

(ใช้ present perfect continuous เพื่อเน้นการฝึกทักษะ)

In the workshop, the staff *have practised* such essential organisational skills as time management, communication and planning.

(ใช้ present perfect เพื่อเน้นทักษะที่ได้รับจากการฝึก)

3) เหตุการณ์ที่เกิดในอดีตและจบสิ้นลงเมื่อไม่นานมานี้ แต่ยังมีผลของการกระทำนั้นปรากฏอยู่ เช่น

The chairperson and his secretary *have been preparing* an agenda of topics to be discussed in the meeting.

(เพิ่งเตรียมหัวข้อสำหรับอภิปรายในที่ประชุมเสร็จแล้ว อาจมีร่องรอยหรือผลจากการเตรียมการปรากฏให้เห็น เช่น รายชื่อหัวข้อดังกล่าว)

พิจารณารูปประโยค present perfect continuous และฉบับแปลต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 *Amidst the sluggish global economy, the company* ***has still been expanding*** *its businesses into domestic and overseas markets.*

แม้เศรษฐกิจโลกซบเซา แต่บริษัทยังคงเดินหน้าขยายธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ตัวอย่าง 2 *The company* ***has been working*** *assiduously to manufacture innovative products in response to the burgeoning healthcare industry.*

บริษัทมุ่งมั่นทำงานอย่างหนักในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อตอบสนองต่อการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการดูแลสุขภาพ

"innovative" ความหมายที่เข้าใจกันคือ "ใหม่" แต่นัยของความใหม่ในที่นี้ คือ ความใหม่ที่แตกต่างและไม่เคยมีมาก่อน จึงเลือกแปลเป็น "ใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน"

ตัวอย่าง 3 *The organization* ***has been attaching*** *particular importance to its employees' mental well-being and provision of support for their mental illness.*

องค์กรได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับสุขภาวะทางจิตของลูกจ้าง และการช่วยเหลือในกรณีที่ลูกจ้างประสบภาวะเจ็บป่วยทางจิต

4. การแปลรูปประโยค present simple

รูปประโยค present simple ในบริบทเชิงธุรกิจมักใช้ในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้

1) ใช้เพื่อกล่าวถึงข้อเท็จจริง หรือสิ่งที่กระทำเป็นนิสัยหรือกิจวัตร เช่น

For purchases made after 15th February 2019, the new return and refund policy *applies*.

(กล่าวถึงการใช้นโยบายการคืนสินค้าและคืนเงิน ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง)

2) ใช้เพื่อกล่าวถึงแผนการหรือตารางเวลา เช่น

Due to the pandemic outbreak, most banks across the country *open* at 8 a.m. and *close* at 5 p.m.

(เวลาเปิด-ปิดธนาคาร)

พิจารณารูปประโยค present simple และฉบับแปลต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 *CEO's work* ***involves*** *formulating practical strategies to minimise business risks, ensuring the business remains sound.*

ผู้บริหารระดับสูงของบริษัท มีหน้าที่กำหนดกลวิธีที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงทางธุรกิจ เพื่อให้มั่นใจว่าธุรกิจยังมีความเข้มแข็งด้านการเงินและมีศักยภาพที่จะเติบโตต่อไป

ความหมายหนึ่งของ "sound" (adjective) คือ "financially strong and likely to succeed" ซึ่งสอดคล้องกับบริบทต้นฉบับ จึงแปล "ensuring the business remains sound" เป็น "เพื่อให้มั่นใจว่าธุรกิจยังมีความเข้มแข็งด้านการเงินและมีศักยภาพที่จะเติบโตต่อไป"

ตัวอย่าง 2 *With a focus on consumer satisfaction, we* ***commit*** *to product quality and constant improvement as issues of high importance.*

ด้วยคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหลัก เราจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพสินค้าและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่าง 3 *Many companies* ***embrace*** *advanced technology innovation for profitable performance and cost reductions.*

หลายบริษัทนำนวัตกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้เพื่อเพิ่มผลประกอบการและลดต้นทุน

5. การแปลรูปประโยค present continuous

รูปประโยค present continuous ในบริบทเชิงธุรกิจมักใช้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น เช่น

Many developing countries *are endeavoring* to maintain their financial stability.

หรืออาจใช้กับเหตุการณ์ในอนาคตที่วางแผนตระเตรียมไว้แล้ว มักระบุเวลาที่วางแผนจะกระทำ เช่น

Given advantages that will ensue, the company *is reorganizing* **in the next two months.**

พิจารณาตัวอย่างประโยค present continuous และฉบับแปลต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 *The government* ***is implementing*** *pro-competitive reform policies to create a vibrant economy and stimulate sustainable growth.*

รัฐบาลกำลังดำเนินนโยบายการปฏิรูปส่งเสริมการแข่งขัน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวอย่าง 2 *The multilateral trade liberalization* ***is playing*** *a pivotal role in spurring developments of domestic and international institutions.*
การเปิดเสรีการค้าพหุพาคีกำลังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการพัฒนาสถาบันภายในประเทศและต่างประเทศ

ตัวอย่าง 3 *According to the meeting on 13rd September 2013, the company* ***is launching*** *a new product on social media next month.*
บริษัทจะเปิดตัวสินค้าใหม่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในเดือนหน้าตามอนุมัติที่ประชุมในวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2556

6. การแปลรูปประโยค future simple

รูปประโยค future simple ในบริบทเชิงธุรกิจมักใช้ในสถานการณ์ต่อไปนี้

1) กล่าวถึงอนาคตทั่วไป หรือความตั้งใจที่จะทำในอนาคต

Many firms *will seek* new markets in Southeast Asia due to the domestic market saturation.

2) กล่าวถึงการทำนายหรือการคาดการณ์

The workshop *will yield* useful insights into growing businesses as well as pragmatic approaches to potential challenges.

3) เพื่อแสดงถึงความเต็มใจหรือไม่เต็มใจในการทำบางสิ่งบางอย่าง

As a trusted consulting agent, ABC Company *will help* you overcome the business problems.

4) เพื่อให้คำมั่นหรือพันธะสัญญา

Amidst the economic predicament, we *will always underline* our commitment: delivering best products and efficient service to our customers.

พิจารณาตัวอย่างประโยค future simple และฉบับแปลต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 *This policy* ***will generate*** *a plethora of benefits to entrepreneurs and the national economy as a whole.*
นโยบายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์นานัปการแก่ผู้ประกอบการ ***ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม***

ตัวอย่าง 2 *The company* ***will continuously strive*** *for alliance networks, elevating itself to the position of one of the world's service innovation leaders.*
บริษัทจะทุ่มเทอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างเครือข่ายพันธมิตร และ *ก้าวสู่การเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมการบริการระดับโลก*

ตัวอย่าง 3 *To honour the company's commitment,* ***we will support*** *communities' humanitarian work at every opportunity.*
บริษัทจักปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ ***ด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชุมชนในทุกโอกาสที่จะกระทำได้***

ทั้งนี้ แม้การสื่อสารด้วยภาษาไทย จะสื่อนัยของกาลด้วยบริบท แต่การแสดงนัยดังกล่าวในภาษาไทยฉบับแปลอาจไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เช่น การแปลเพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่าง present perfect continuous และ present perfect ซึ่งทั้งสองกาลกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดในอดีตและยังดำเนินอยู่จนถึงปัจจุบัน แต่ present perfect continuous จะเน้นที่การกระทำ ในขณะที่ present perfect เน้นผลของการกระทำ ดังตัวอย่างที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ คือ

In the workshop, the staff *have been practising* such essential organisational skills as time management, communication and planning.

(ใช้ present perfect continuous **เพื่อเน้นการฝึกทักษะ**)

In the workshop, the staff *have practised* such essential organisational skills as time management, communication and planning.

(ใช้ present perfect เพื่อเน้นทักษะที่ได้รับจากการฝึก)

เมื่อแปลเป็นไทย เป็นเรื่องค่อนข้างยากที่จะสะท้อนให้เห็นนัยของกาลที่ติดมา หากแปลทั้งสองประโยคเหมือนกันเป็น "ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ พนักงานได้ฝึกทักษะการจัดระบบที่จำเป็น เช่น การจัดการเวลา การสื่อสาร และการวางแผน" อาจกระทบน้ำหนักความหมายเดิมของต้นฉบับ สุพรรณี ปิ่นมณี (2564) กล่าวว่า การแปลมักมีความสูญเสียบางประการเกิดขึ้นเสมอ ความเทียบเท่าทางทุกประการระหว่างภาษาต้นทางและภาษาปลายทางเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก กระนั้นก็ตาม ผู้แปลจำเป็นต้องหาวิธีการที่จะถ่ายทอดความหมายในภาษาแปลให้ใกล้เคียงกับความหมายเดิมในต้นฉบับมากที่สุด ในที่นี้ เมื่อลองปรับบทแปลใหม่ ให้เห็นความหมายที่แฝงมากับกาลอาจแปลได้ดังนี้

In the workshop, the staff *have been practising* such essential organisational skills as time management, communication and planning.

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ พนักงานได้มีโอกาสฝึกทักษะการจัดระบบที่จำเป็น เช่น ทักษะการจัดการเวลา ทักษะการสื่อสาร และทักษะการวางแผน

(เน้นที่การฝึกทักษะ)

In the workshop, the staff *have practised* such essential organisational skills as time management, communication and planning.

*ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ พนักงาน**ได้ฝึกทักษะการจัดระบบที่จำเป็นมาแล้ว** เช่น ทักษะการจัดการเวลา ทักษะการสื่อสาร และทักษะการวางแผน*

(เน้นทักษะที่ได้รับจากการฝึก)

เนื้อหาในบทนี้ชี้ให้เห็นว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างในการใช้กาลในภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีความสำคัญ ที่ช่วยเพิ่มความตระหนักให้ผู้แปล นำไปสู่การแปลที่ถูกต้องเหมาะสม และในบางครั้ง แม้ฉบับแปลภาษาไทยจะละคำสื่อนัยของกาลได้ แต่ต้องมั่นใจด้วยว่ามีบริบทเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้ถึงกาลที่แฝงอยู่ในเนื้อความ ในบทต่อไปจะกล่าวถึงการแปลประโยคเงื่อนไข ซึ่งเป็นรูปประโยคที่มักพบบ่อยในการเจรจาต่อรองทางธุรกิจ